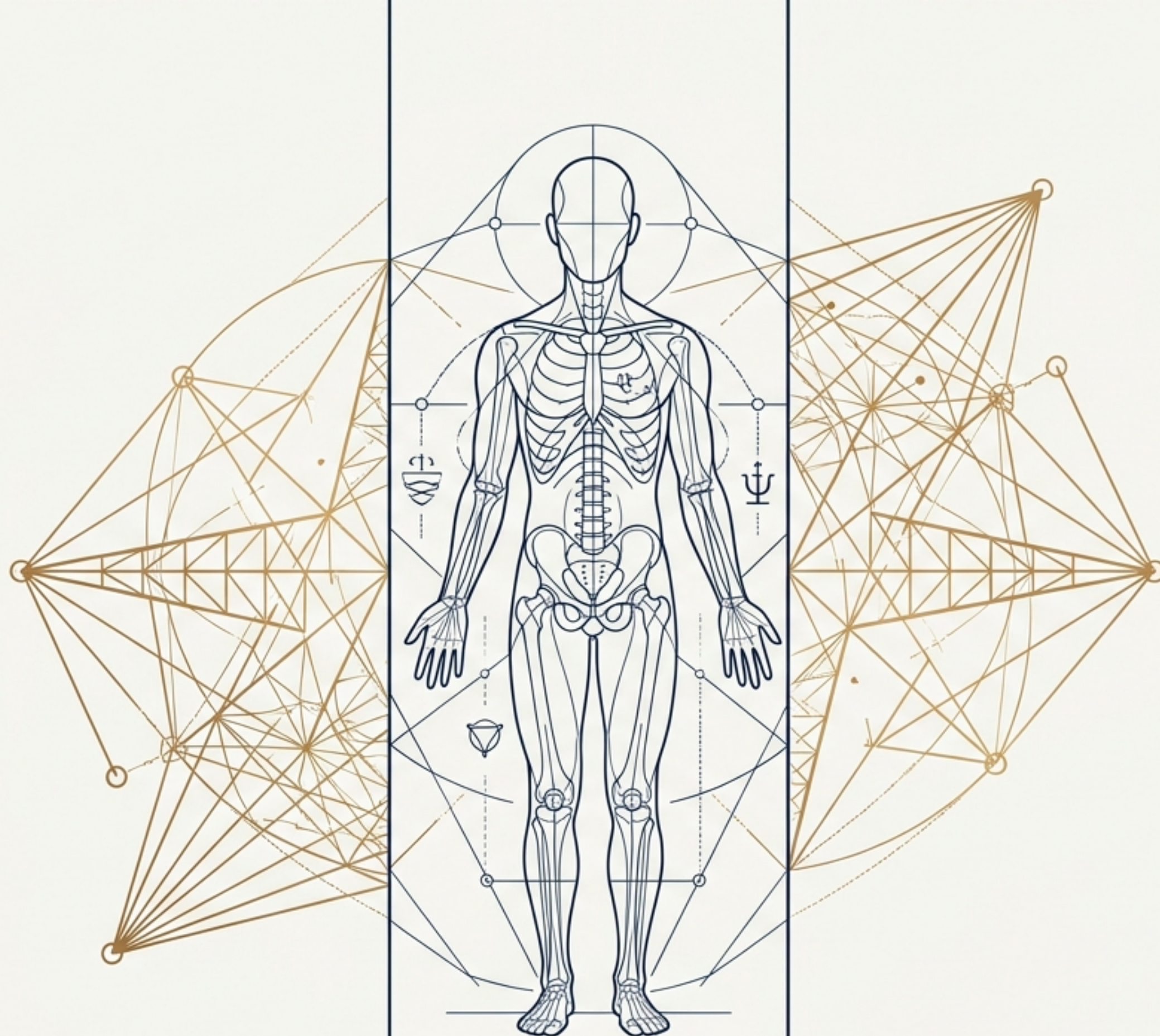

ארכיטקטורה של קיום

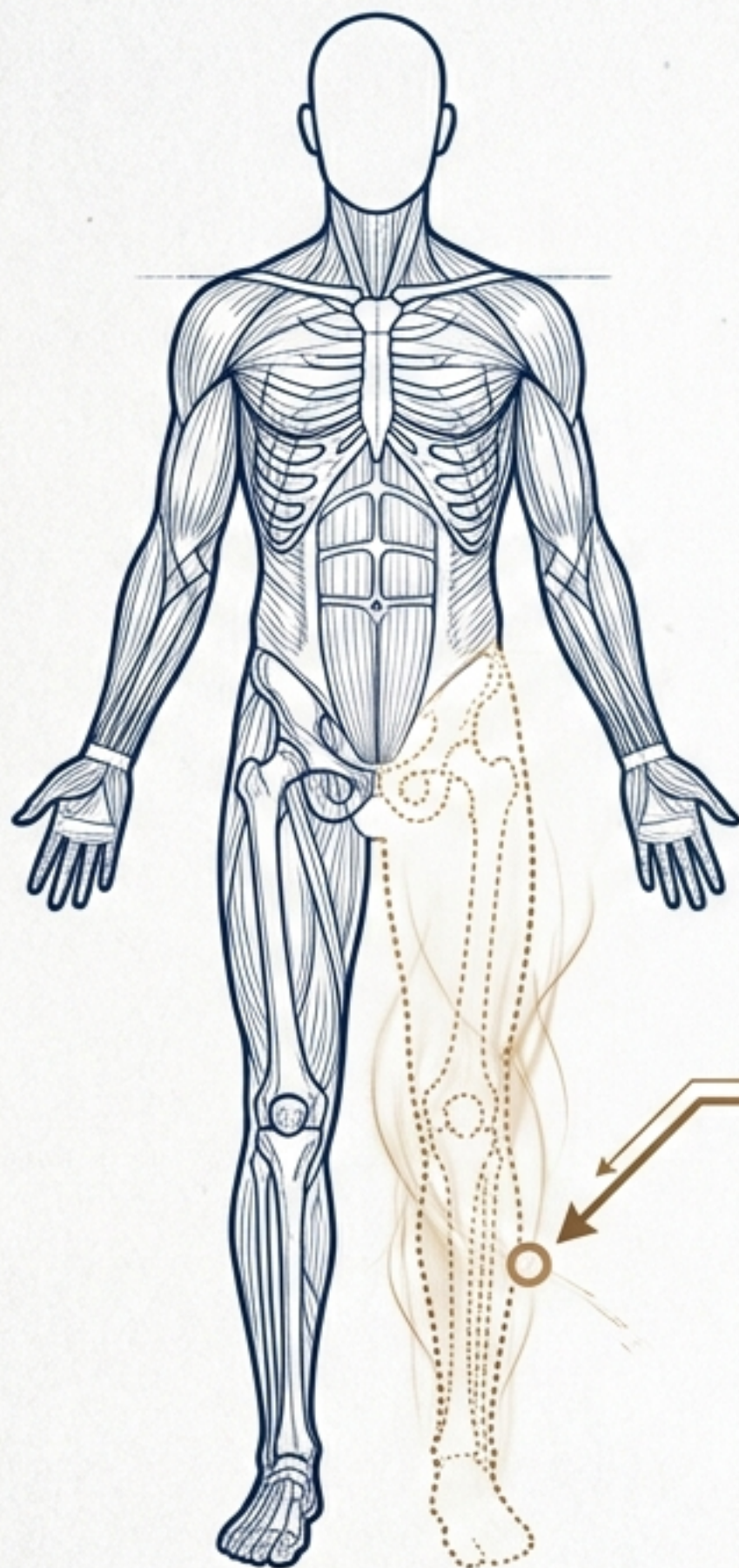
מהשאלה הפסיכו-פיזית ועד לשלמות
ההוליסטית של האומה בראש השנה.

מסע פילוסופי-ויזואלי בעקבות משמעות
ה"ניצבות" – מהגוף הפרטי, אל עמידת
הנפש בדין, ועד לקומתה השלמה של
כנסת ישראל.

חידת הזהות: השאלה הפסיכו-פיזית

המדע והפסיכולוגיה מותירים את האדם כחידה
("אמרתי אֶחָכְמָה וְהָיָא רְחוּקָה מִמֶּנִּי").

פרופ' ישעיהו ליבוביץ: האדם מזהה את עצמו בכל רבדי גופו, מקצה
הציפורניים ועד קצה השיער, כ"קומה הוליסטית אחת".

כאב פנטום אינו רק כאב פיזי על
אובדן כלי פונקציונלי להליכה; הוא
טראומה זהותית.

כריתת איבר היא חיתוך בבשר
החי של התפיסה הפסיכו-פיזית.
הגוף והתודעה שזורים זה בזה
לבלי הפרד.

האנטומיה של התנוחה: ישיבה מול ניצבות

מצב הישיבה / שכיבה (תרדמה)

- **כיוון תודעתי:** מכונס פנימה, נוחות עצמית.
- **חיבור גופני:** פלג הגוף התחתון הופך ללא רלוונטי ("מצב חנייה").
- **משמעות קיומית:** היעדר קומה, ניתוק מהסך ההוליסטי.

מצב העמידה / ניצבות (קיום)

- **כיוון תודעתי:** מכוון החוצה, אל מול ה"מַעֲבָר" (לעומת).
- **חיבור גופני:** חיבור היררכי מושלם מראש ועד כפות רגליים. דריכות.
- **משמעות קיומית:** האדם קיים בתצורתו השלמה, נושא באחריות ומוכן לעימות ואימות.

האטימולוגיה של הקיום

במילה כוונה טמון השורש "כן/נכון".
כדי להיות קיים באמת, עליך להיות במצב
של נכונות כלפי מה שגדול ממך.

חירות שלמה (קוממיות)

הסרת מוטות העול המכופפים,
והזקפות לאומית עצמאית.

"וְאַשְׁבֵּר מִטַּת עַלְקָם וְאוֹלֶךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוֹת" (ויקרא כו')

קיום וודאי (קיום)

דבר שקם הופך לעובדה מוגמרת. כפי
שהרמב"ם מגדיר: קיום קבוע לאורך זמן.

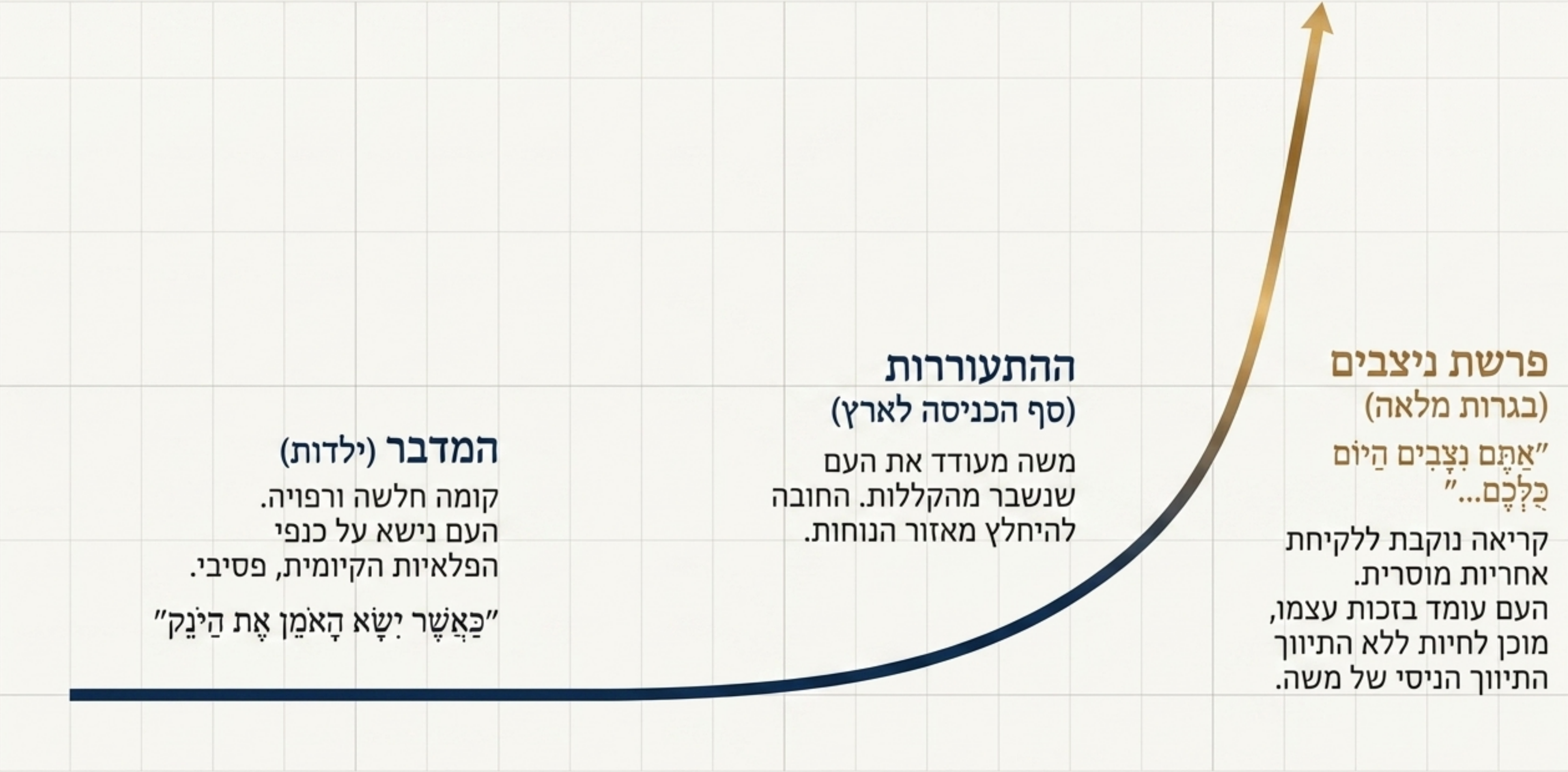
"וַיֵּסֶף חֲמִשִּׁית כֶּסֶף עָרְכָּךְ עָלָיו וְקָם לוֹ" (ויקרא כז')

שורש פיזי (קום / נצב)

עמידה זקופה במרחב.

"לְעוֹלָם יִהְיֶה דְבָרְךָ נֹצֵב בַּשָּׁמַיִם" (תהילים קיט')

התבגרות האומה: ממצב שכיבה לקוממיות

מכניקת הברית: היות-הכן

הברית נוגעת בבסיס ההווה ותובעת מהאדם לעגן במציאותו מציאות שהיא מעבר לו.

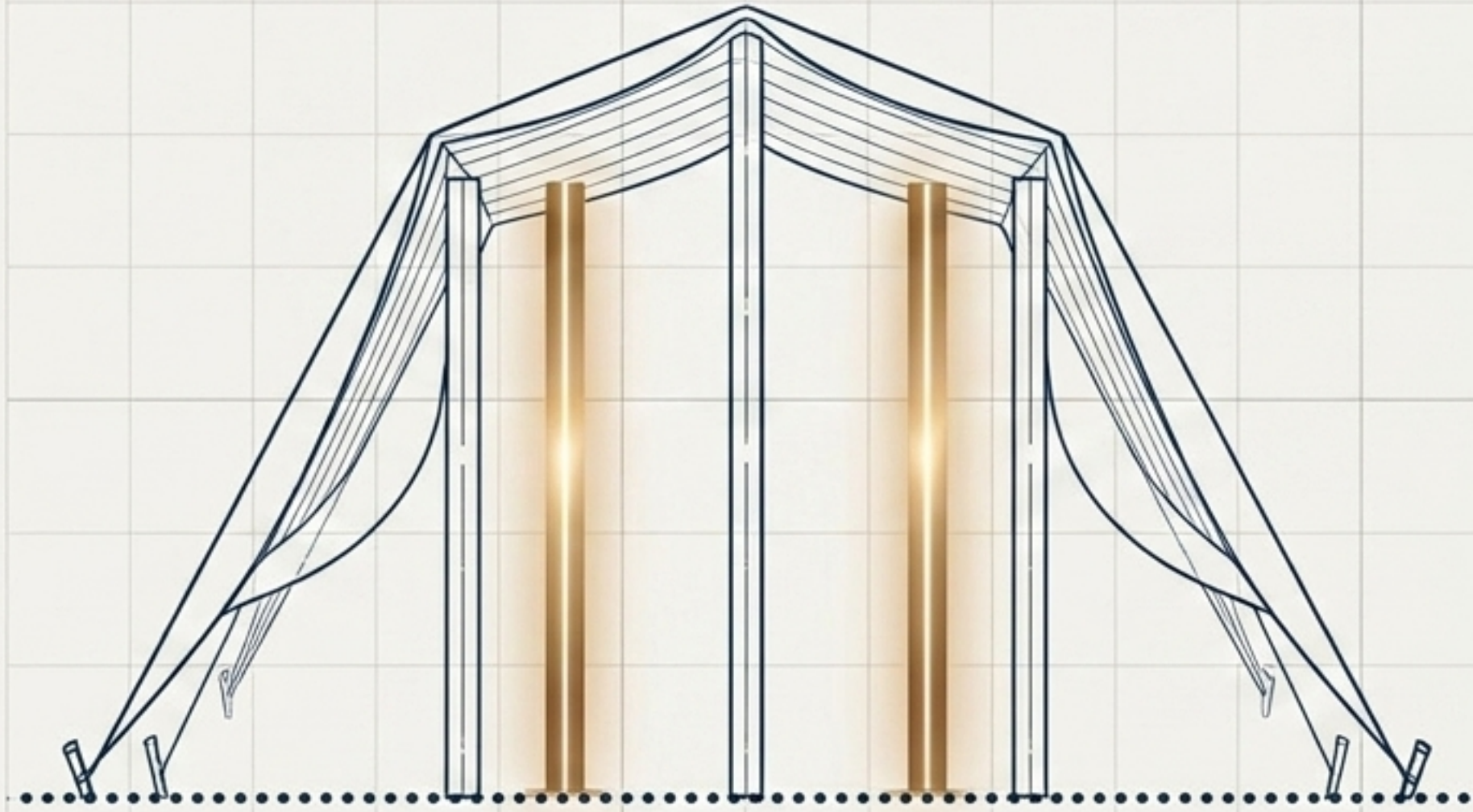
חוקיות הברית: אי אפשר לכרות ברית ממצב של כינוס עצמי. הברית דורשת היחלצות מגבולות האגו (לתפוס את ההווה כ"ממלכת כהנים").

התקדים מסיני: גם קבלת התורה הותנתה בעמידה –
"וַיִּתְּצֻבוּ בְּתַחֲתִית הָהָר."

ההרייצבות אינה רק תנוחה, אלא הצהרת מוכנות קיומית לעמוד אל מול הנשגב ולפעול באימותו.

מנהיגות כמרחב לימינלי של עמידה נצחית

חילופי המשמרות בפרשת וילך.

ה' קורא למשה ויהושע:

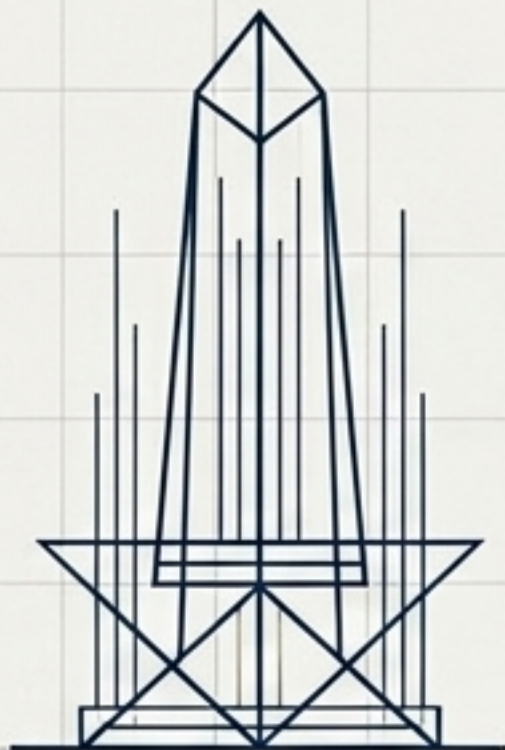
"הֲתִי־צְבוּ בְּאֶהָל מוֹעֵד, וְאַצְוֶנּוּ."

למרבה הפלא, הכתוב לא מתעד שום ציווי מילולי ליהושע. מדוע?

המנהיג ניצב בתווך שבין האלוהי לאנושי. זו ניצבות מתמדת ("וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי").

פעולת ה"ואצונו" אינה פקודה ספציפית, אלא עצם ההכנסה למצב של ניצבות. להיות מנהיג פירושו להיכנס לקורת הגג האינטימית של העמידה, להסתופף בדומזה ולקחת אחריות מוחלטת.

עמידה בדין: מבחן הקיום המוחלט

דין (עצירה ואימות): הדין עוצר הכל.
אין אתמול ואין מחר, יש רק היום
("אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם").
האובייקט מבוקר בדיוק כפי שהוא.

רחמים (תנועה והמשכיות):
מאפשרים לעתיד ולמחר להתקיים
על אף פגמי ההווה.
החיים כזרם משתנה.

"אין מרחמים בדין". העמידה בדין היא מבחן סטטי-קיומי: האם הקומה שלך
מכוונת ומאומתת מספיק כדי לזכות בהמשך קיומה?

השופר: התראת היקיצה של התודעה

תשובה כקימה

המעבר התודעתי הראשוני משכיבה אדישה לעמידה של אחריות. זו התחלת המסע.

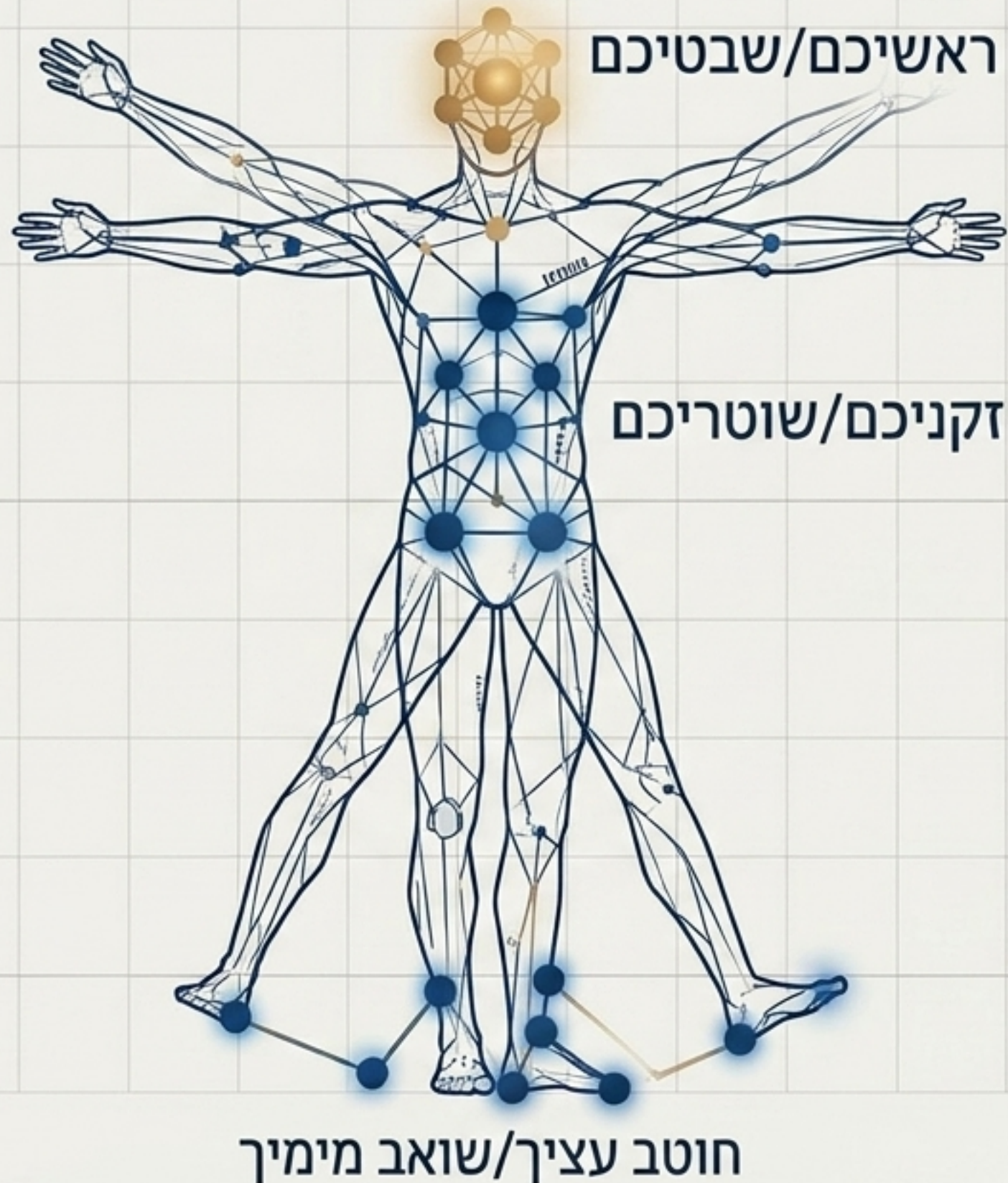
התעוררות ממוות לחיים

הרמב"ם בהלכות תשובה: השופר נושא מסר – "עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם".

התרדמה ושכיבה

רבנו יונה בשערי תשובה: עמי הארצות נמצאים במצב סטטי – "ישנים שוכבים ולא ישיבו אל לבם". השכיבה היא מוות רוחני.

הקומה הלאומית: החזון של האדמו"ר הזקן

לקראת ראש השנה, המושג "היום" אוסף את כל חלקי האומה אל המקור הראשון.

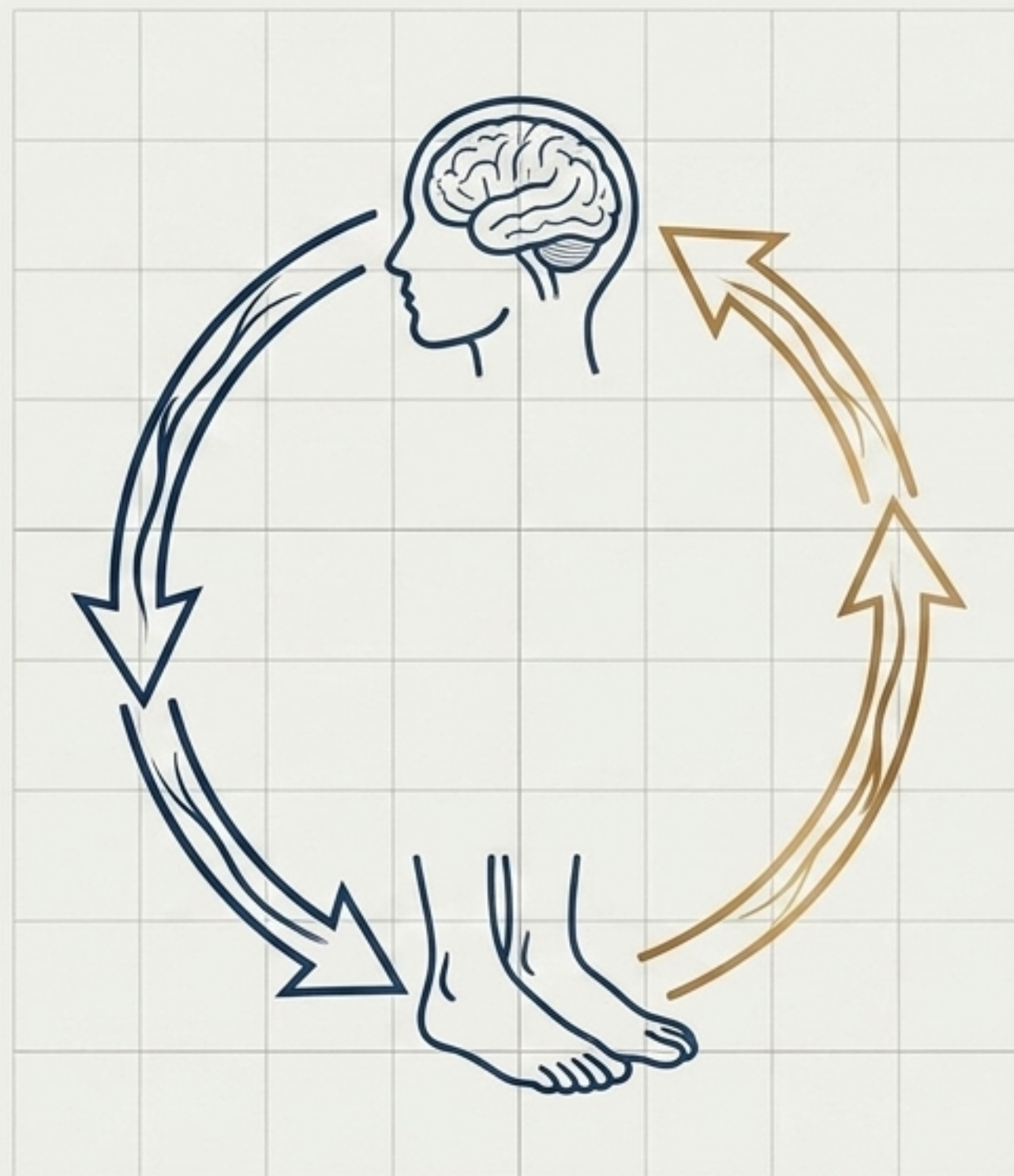
רבי שניאור זלמן מליאדי (ליקוטי תורה):
כשם שבאדם הפרטי יש עשר מדרגות
(ג' שכלים ו-ז' מידות), כך כל ישראל
הם **"קומה אחת שלימה"**.

עשרת המעמדות המפורטים בפסוק –
מראשי השבטים ועד חוטבי העצים
ושואבי המים – אינם אוסף אקראי של
אנשים, אלא **איברים חיוניים בגוף
הוליסטי** אחד שמתייצב מול בוראו.

פרדוקס הקצוות: תלותו של הראש ברגליים

מי שמחשיב את עצמו
כ"ראש" (אינטלקט, מנהיגות)
לעומת חברו שנדמה כ"רגל"
(עשייה פשוטה, שואב מים),
נופל לאשליה של עלמא
דפרודא.

המשל הרפואי: כאשר אירע
כובד ולחץ דם בראש,
בראש, מקיזים דם דווקא
ברגליים. הראש נרפא ומקבל
את חיותו מסוף המדרגה.

הרגליים לא רק מחזיקות
את הגוף פיזית; הן הכרחיות
לבריאותו של הראש.

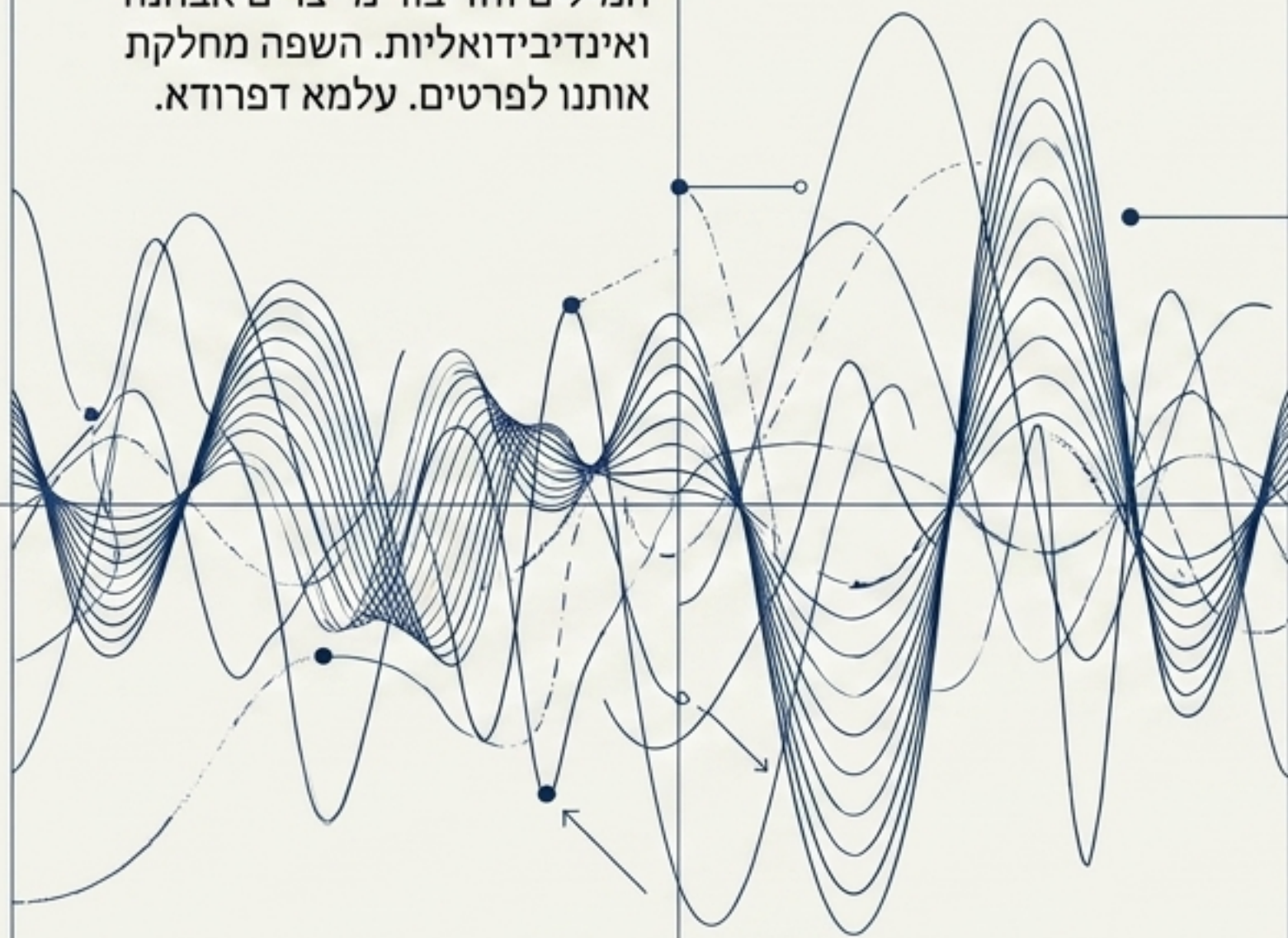
אין שלמות לראש ללא
הרגליים.

היררכיה חברתית
מתבטלת אל מול החיוניות
האורגנית.

דיבור מול שופר: חזרה לשורש המאחד

דיבור - הבחנה והפרדה

המילים והדיבור מייצרים אבחנה ואינדיבידואליות. השפה מחלקת אותנו לפרטים. עלמא דפרודא.

שופר - קול קדמוני משווה

הבל פה פשוט, טרום-מילולי. הקול שקדם לסיני. הוא מאפס את ההבדלים ומשווה את כל הנשמות לשורשן. "נעוץ סופן בתחילתן".

הסינתזה: פלורליזם כאילוץ אנטומי

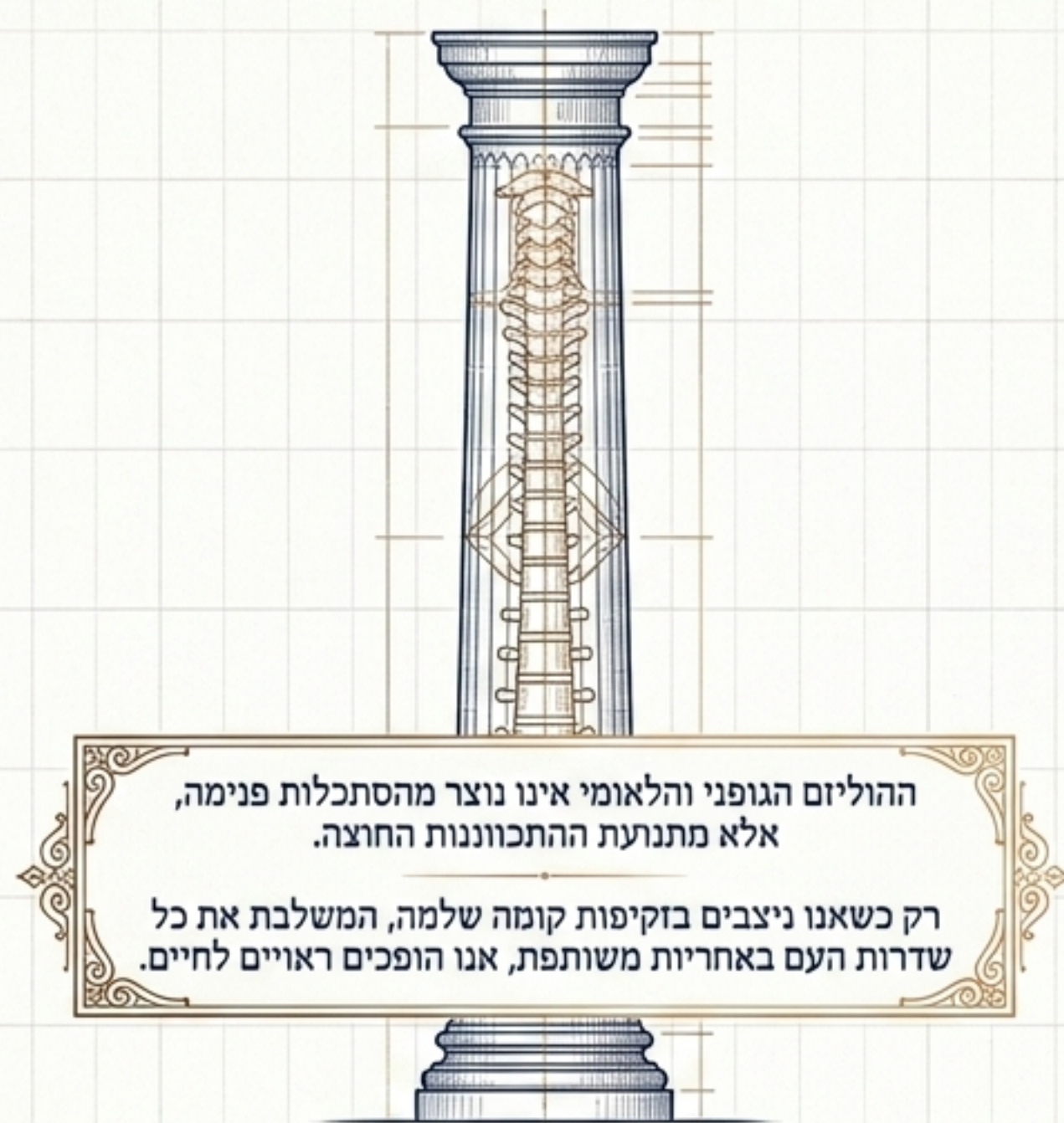
סובלנות כלפי השונה (חוטב העצים/הגר)
אינה נובעת מליברליזם מערבי או מנימוס.
היא נגזרת מתביעת העמידה בדין.

כדי שמידת הדין הסטטית תאשר את
קיומנו (קיום = קומה), אנו חייבים
להציג פנימה קומה שלמה.

פלורליזם יהודי הוא ההכרה שחסרונו
של איבר אחד פוגם בזהות כולה. אי
אפשר לעמוד בדין בלי כל האיברים.

סיכום וברכה: "כָּל עֲצָמוֹתֵי תְּאֵמָרָה"

שנזכה כולנו לעמוד כדבעי במעמד הדין, בקוממיות ובאחדות.
לשנה טובה, ארוכה ושלמה.